

การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทย
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 อำเภอเขาชะเมา จังหวัดระยอง
CONSTRUCTION OF THAI READING SKILLS EXERCISES FOR
PRATHOMSUKSA 3 STUDENTS OF KHAOCHAMAO DISTRICT
RAYONG PROVINCE

นงเยาว์ ทองกำเนิด^{1*} วิมลรัตน์ จตุรานนท์² และนลินี บำเรอราช³
Nongyao Tongkumnerd^{1*} Wimonrat Chaturanon² and Naline Bumrerraj³

^{1,2,3}คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

^{1,2,3}Faculty of Education, Burapha University, Chon Buri, 20130, Thailand

*Corresponding Author, E-mail: nongyao_2515@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย 1) เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 อำเภอเขาชะเมา จังหวัดระยอง ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 อำเภอเขาชะเมา จังหวัดระยอง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านศรีประชา กลุ่มเครือข่ายเขาชะเมา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2 ปีการศึกษา 2557 ภาคเรียนที่ 2 จำนวน 24 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 อำเภอเขาชะเมา จังหวัดระยอง ใช้เวลาในการทดลอง 20 ชั่วโมง สถิติที่ใช้ในการวิจัยข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และทดสอบค่าที (t – test)

ผลการวิจัย พบว่า

1. แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 อำเภอเขาชะเมา จังหวัดระยอง ประกอบด้วยแบบฝึกย่อย 5 แบบฝึกและมีประสิทธิภาพ 82.42/83.19 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ที่กำหนดไว้
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 อำเภอเขาชะเมา จังหวัดระยอง มีระดับคะแนนสูงกว่าก่อนการได้รับการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: แบบฝึกทักษะ การอ่านจับใจความภาษาไทย

Abstract

The purposes of this research were to conduct the efficiency of the exercise of Thai reading skills for main idea for Prathomsuksa 3 students of Khaochamao District, Rayong province; base on the standard criteria 80/80 and to compare the achievement before and after using the exercise of Thai reading skills for main ideas. The sample included 24 Prathomsuksa three students, who studied in the second semester of the Academic Year 2012, Rayong Primary Education Service Area Office 2. The sample of this research was drawn through purposive sampling. The duration of the experiment covered 20 hours. The statistics used in this research were mean, standard deviation and t-test (dependent sample).

The results of the study are:

1. The exercise of Thai reading skills for main ideas for Prathomsuksa 3 students of Khaochamao District, Rayong Province, comprised five sub-exercise and was efficient. It was 82.42/83.19 and higher than 80/80 the standard of criteria.
2. The academic achievement after using the exercise of Thai reading skills for main ideas for Prathomsuksa 3 students of Khaochamao District, Rayong Province, was higher than the pretest scores .05 level.

Keywords: Exercises, Thai Reading

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภาษาเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการติดต่อสื่อสารของคนไทย ภาษาไทยในฐานะที่เป็นวิชาพื้นฐานของการศึกษา ทำให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในการเรียนรู้วิชาต่างๆ เพิ่มขึ้น สามารถรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่เป็นปัจจุบัน นำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชาติให้ดียิ่งขึ้น เพราะได้ศึกษาค้นคว้าจากตำราวิชาการต่างๆ และแหล่งเรียนรู้วิทยาการใหม่ ภาษาจึงมีความสำคัญและควรมีการปลูกฝังการเรียนรู้ตามทักษะการใช้ภาษาทั้งด้านการฟัง การพูด การเขียน การอ่าน และการดูอย่างมีประสิทธิภาพ

ภาษาไทยมีความสำคัญอย่างมาก ในการถ่ายทอดวัฒนธรรมและส่งเสริมความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของชาติ ผู้รู้ภาษาดี การเรียนวิชาอื่นๆ ก็คงเข้าใจไปด้วย หากอ่านเข้าใจและรู้เรื่อง ก็สามารถเรียนวิชาอื่นได้ รวมทั้งรู้จักแสวงหาความรู้รอบตัว (Her Royal Highness Princes Maha Chakri Sirindhorn, 1987, p.9) ภาษาไทย เป็นสิ่งที่แสดงถึงเอกลักษณ์ของชาติ เป็นสมบัติทางวัฒนธรรมที่ก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพ และเสริมสร้างบุคลิกภาพให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์อันดีต่อกัน อีกทั้งยังเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ความคิดวิเคราะห์ วิจัย และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มั่นคง ภาษาไทยจึงเป็นทรัพย์สินทางปัญญาที่ควรค่าแก่การเรียนรู้ จากการจัดสาระการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยตามหลักสูตรนั้น ได้กำหนดการเรียนการสอนภาษาไทยในปัจจุบันมิได้มุ่งหวังให้นักเรียนอ่านออกเขียนได้เพียงอย่างเดียว หากมุ่งหวังให้นักเรียนนำความรู้ความสามารถไปใช้ให้เกิดประโยชน์จริง สื่อสารกับผู้อ่านอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล ใช้เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้กลุ่มสาระอื่นๆ และใช้เทคโนโลยีในการสื่อสารได้เป็นอย่างดี รวมทั้งยังต้องรักษาภาษาไทยไว้ในฐานะที่เป็นสมบัติของชาติด้วย (Department of Curriculum and Instruction Development, 2003, p.21)

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ประจำชาติ เป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพ และเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสำคัญที่ติดต่อกัน ทำให้สามารถประกอบธุรกิจการงานและการดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุข เป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่างๆ เพื่อพัฒนาความรู้ ความคิด วิเคราะห์ วิจัย และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี ตลอดจนการนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางสังคมและเศรษฐกิจ นอกจากนี้ภาษาไทยยังเป็นสื่อที่แสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรมอันล้ำค่า ภาษาไทยจึงเป็นสมบัติของชาติที่ควรค่าแก่การเรียนรู้ เพื่ออนุรักษ์และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป (Kaenjanhom, 2007, p.2)

ทักษะการอ่าน เป็นทักษะที่มีความสำคัญในการเรียนภาษาไทย เป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ผู้อ่านเกิดการเรียนรู้และจำเป็นในการดำรงชีวิตของคนยุคปัจจุบัน ต้องอาศัยการอ่านจึงจะสามารถเข้าใจและสื่อความหมายกันได้ ฉะนั้นคนเราจึงจำเป็นต้องมีทักษะในการอ่าน กล่าวคือ ต้องอ่านได้รวดเร็ว อ่านได้ถูกต้อง อ่านได้คล่องแคล่ว และมีประสิทธิภาพ เพื่อแสวงหาความรู้ความสามารถเข้าใจและติดตามการเปลี่ยนแปลงความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการ รวมทั้งข้อมูลข่าวสารเหล่านั้นได้ทัน การอ่านจึงเป็นการเรียนรู้ คนอ่านมากย่อมรู้มาก ผู้มีประสิทธิภาพในการอ่านสูง จึงได้รับทั้งความรู้ ประสบการณ์และความบันเทิง นำไปใช้ให้เป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวัน (Somprayoon, 2001, p.55) สอดคล้องกับ Khuahapinant (1999, p.3) กล่าวว่า การอ่านมีความสำคัญต่อชีวิตมนุษย์ตั้งแต่เด็กจนโต การอ่านมีความสำคัญต่อการพัฒนาอาชีพและการศึกษา การอ่านเป็นหัวใจสำคัญของการเรียนการสอน เช่นเดียวกันกับ Mansettawit (2002, p.2) กล่าวว่า การอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญที่ใช้ในการแสวงหาความรู้ เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับผู้อ่าน การรู้จักฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอจะช่วยให้ผู้อ่านมีพื้นฐานในการอ่านที่ดี ซึ่งจะช่วยให้เกิดความชำนาญ และมีความรู้อย่างกว้างขวาง อีกทั้ง Yenprasert (2005, p.11) กล่าวว่า การอ่านเป็นกระบวนการของการรับสารที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของมนุษย์ ข้อมูลข่าวสารและความเจริญก้าวหน้าในความรู้ทุกประเภท ปรากฏเผยแพร่ในรูปของสิ่งพิมพ์เกือบทั้งสิ้น ปัจจุบันแม้ว่าจะมีสื่ออื่นๆ เข้ามามีบทบาทต่อการเรียนรู้ของมนุษย์มากขึ้น ได้แก่ วิทยุ โทรทัศน์ ภาพยนตร์ เป็นต้น แต่การอ่านก็ยังถือว่าเป็นสิ่งที่ดีที่ไม่อาจนำสื่ออื่นๆ มาทดแทนได้ หนังสือเป็นกุญแจดอกสำคัญที่ไขไปสู่โลกแห่งสรรพวิทยาการ โลกแห่งความเพลิดเพลินและจินตนาการ โดยไม่จำกัดเวลา สถานที่และสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายน้อยที่สุด Singwee (2008, p.30) กล่าวว่า การอ่านเป็นทักษะสำคัญในการเรียนรู้ การแสวงหาความรู้ทางการศึกษาของนักเรียน นักศึกษา บุคคลทั่วไปเพราะเป็นพื้นฐานสำคัญในการเรียนรู้และพัฒนาสติปัญญา ความรู้ ความสามารถ พฤติกรรมและค่านิยมต่างๆ และการอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญในการประกอบอาชีพและการสร้างความเพลิดเพลินในการอ่านสามารถนำความรู้ที่ได้จากการอ่านไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ จากความสำคัญของการอ่าน Ministry of Education (2008, p.8) ได้กำหนดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยกำหนดสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ สาระที่ 1 การอ่าน คือ ให้อ่านแล้วเข้าใจ ข้อความที่อ่าน คือ ต้องการให้ผู้เรียน มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน และกำหนดคุณภาพนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 คือ ต้องเล่ารายละเอียดและบอกสาระสำคัญ ตั้งคำถาม ตอบคำถาม รวมทั้งพูดแสดงความคิดเห็น ความรู้สึกเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดู พูดสื่อสารเล่าประสบการณ์และพูดแนะนำ หรือพูดเชิญชวนให้ผู้อื่นปฏิบัติตาม และมีมารยาทในการฟัง ดู และกำหนดตัวชี้วัด ข้อที่ 3 คือ ตั้งคำถามและตอบคำถามเชิงเหตุผลเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน โดยการอ่านจับใจความจากสื่อต่างๆ เช่น นิทานหรือเรื่องเกี่ยวกับท้องถิ่น เรื่องเล่าสั้นๆ บทเพลงและบทร้อยกรอง บทเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ข่าวและเหตุการณ์ในชีวิตประจำวันในท้องถิ่นและชุมชน

การอ่านจับใจความก็ถือเป็นหัวใจสำคัญของการอ่าน ไม่เพียงแต่เฉพาะอ่านออกหรืออ่านได้เท่านั้น แต่ต้องสามารถบอกได้ คิดได้ ว่าเรื่องที่อ่านนั้นเป็นอย่างไร ผู้เขียนต้องการบอกอะไรแก่ผู้อ่าน การอ่านจับใจความที่ได้ผลดี จะช่วยให้ผู้อ่านประสบความสำเร็จในการเรียน การฝึกฝนการอ่านจับใจความอยู่เสมอ จะทำให้ผู้อ่านหนังสือเป็น (Seemahasarn, et al., 2003, p.34) สอดคล้องกับแนวคิดของ Luksanasiri and Imsamran (1999, p.42) ที่กล่าวว่า การอ่านจับใจความมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตมนุษย์ในสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคปัจจุบัน ซึ่งเป็นยุคข้อมูลข่าวสาร เพราะการอ่านและการฟังจะทำให้ผู้คนได้รับข่าวสารข้อมูลความรู้และได้รับทราบความเคลื่อนไหวตลอดจนข้อคิดเห็นต่างๆ ของผู้คนในสังคม นอกจากนี้การอ่านยังสามารถพัฒนามนุษย์ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นอีกด้วย ผู้รับสารจะได้รับประโยชน์จากการอ่านอย่างเต็มที่ ถ้าผู้รับสารสามารถรับสารที่ผู้ส่งสารส่งให้อ่านอย่างครบถ้วนและถูกต้อง กระบวนการสำคัญที่สุดที่จะทำให้ผู้รับสารสามารถรับสารจากเรื่องที่อ่านได้ก็คือการจับใจความ ฉะนั้นการจับใจความจึงนับเป็นหัวใจของการอ่าน

ดังนั้น การอ่านจึงเป็นหัวใจสำคัญของการจัดการเรียนการสอนที่นำไปสู่การพัฒนาอาชีพและการศึกษาต่อไป นอกจากนั้น Worahan (2004, p.2) ได้กล่าวว่า ครูต้องให้ความสำคัญและฝึกฝนวิธีการอ่านจับใจความที่ถูกต้องให้แก่ักเรียนอย่างต่อเนื่อง เพื่อช่วยให้นักเรียนได้รับความรู้ ความคิดและความบันเทิงจากเรื่องที่อ่าน เนื่องจากการอ่านจับใจความ เป็นการฝึกสมาธิ ผู้อ่านจึงจำเป็นต้องมีจิตใจจดจ่อในเรื่องที่อ่าน จึงจะเข้าใจ การอ่านจับใจความที่ดีจึงต้องอาศัยความสามารถทางภาษาและประสบการณ์เดิมของผู้อ่านในการแปลความ ตีความจากเรื่องที่อ่าน เพื่อให้ได้ความหมายของภาษาจากเรื่องที่อ่าน ตลอดจนสรุปความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านได้ เช่นเดียวกับ Chantet (2006, p.13) กล่าวว่า การจัดกิจกรรมการอ่านจับใจความ ครูควรจัดกิจกรรมที่หลากหลาย โดยใช้กิจกรรมที่สื่อความหมายได้จริงในชีวิตประจำวัน และเปิดโอกาสให้นักเรียนได้คิด ตีความ วิเคราะห์ วิวิจารณ์ และสรุปความคิดจากเรื่องที่อ่านได้ ปัจจุบันมีการนำสื่อการเรียนและวิธีการใหม่ๆ มาใช้ในกระบวนการจัดการเรียนการสอนมากขึ้น โดยพิจารณาสื่อและเทคนิคที่สอดคล้องกับสภาพการเรียนรู้ที่มีเป็นพื้นฐาน สำหรับการเรียนรู้และวิธีการใหม่ๆ ที่นำมาใช้มีหลายรูปแบบ เช่น การจัดศูนย์การเรียนรู้แบบทเรียนโมดูล บทเรียนสำเร็จรูป ชุดการสอนมินิคอร์ส และชุดการเรียนด้วยตนเอง เป็นต้นโดยเฉพาะการสอนโดยใช้ชุดการเรียนด้วยตนเอง น่าจะเป็นวิธีการพัฒนาส่งเสริมความเข้าใจทักษะการอ่านให้กับผู้เรียนได้อย่างเห็นได้ชัด

จากความสำคัญของการอ่านและการอ่านจับใจความดังกล่าว หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่ม เป็นพื้นฐานสำคัญที่ผู้เรียนทุกคนต้องเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ที่ต้องใช้เป็นหลักในการจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างพื้นฐานการคิด และเป็นกลยุทธ์ในการแก้ปัญหาและวิกฤตของชาติประกอบด้วย ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมการจัดการเรียนรู้ในช่วงชั้นที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 3 เป็นช่วงแรกของการศึกษาภาคบังคับ หลักสูตรที่จัดขึ้นมุ่งเน้นให้ผู้เรียนพัฒนาคุณภาพชีวิต กระบวนการเรียนรู้ทางสังคม ทักษะพื้นฐานการอ่าน การเขียน การคิดคำนวณ การคิดวิเคราะห์ การติดต่อสื่อสารและพื้นฐานความเป็นมนุษย์เน้นการบูรณาการอย่างสมดุลทั้งในด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ สังคมและวัฒนธรรม และได้กำหนดคุณภาพผู้เรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ด้านการอ่านว่า อ่านออกเสียงคำ คำคล้องจอง ข้อความ เรื่องสั้นๆ และบทร้อยกรองง่ายๆ ได้ถูกต้อง คล่องแคล่ว เข้าใจความหมายของคำและข้อความที่อ่าน ตั้งคำถามเชิงเหตุผล ลำดับเหตุการณ์คาดคะเนเหตุการณ์ สรุปความรู้ข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน ปฏิบัติตามคำสั่ง คำอธิบายจากเรื่องที่อ่านได้เข้าใจความหมายของข้อมูลจากแผนภาพ แผนที่ และแผนภูมิ อ่านหนังสืออย่างสม่ำเสมอ และมีมารยาทในการอ่าน (Ministry of Education, 2008, pp.2-3)

โรงเรียนบ้านศรีประชา อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดระยอง ได้มีโครงการรณรงค์ให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน เช่น โครงการวางทุกงาน อ่านทุกคน โครงการห้องสมุดเคลื่อนที่ โครงการประกวดการอ่านการเขียนในวันสำคัญต่างๆ โครงการอ่านข่าวทุกเช้าก่อนเข้าเรียน เป็นต้น ซึ่งโครงการต่างๆ เหล่านี้ล้วนแต่เป็นโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านให้กับนักเรียนทั้งสิ้น แต่เมื่อศึกษาผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนโรงเรียนบ้านศรีประชา ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 (NT) ปีการศึกษา 2556 พบว่า มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 47.44 (Rayong Primary Education Service Area Office two, 2013, p.30) สอดคล้องกับผลการประเมินการอ่านสรุปความ แปลความ ขยายความ วิเคราะห์คำหรือวิเคราะห์ความหมายของเนื้อหาที่อ่านมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 20.62 (Bansripracha School, 2013, p.15) ซึ่งสอดคล้องกับผลการรายงานจากผลการทดสอบประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับชาติ (NT) ปีการศึกษา 2556 ของนักเรียนโรงเรียนบ้านศรีประชาชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 พบว่านักเรียนมีค่าเฉลี่ยความสามารถด้านภาษาคิดเป็นร้อยละ 41.25 ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน (The office for National Education Standards and Quality Assessment, 2012, p.3) ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากนักเรียนอ่านแล้วไม่สามารถจับใจความจากเรื่องที่อ่านได้ อันเป็นผลมาจากนักเรียนอ่านไม่ได้หรืออ่านได้ไม่คล่องเมื่ออ่านแล้วไม่เข้าใจ จับใจความไม่ได้ ทำให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่ายในการเรียน ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยอยู่ในระดับต่ำ สอดคล้องกับ Tisorn (2000, p.11) ที่กล่าวถึงเด็กสมัยนี้ ว่าไม่ค่อยชอบอ่านหนังสือ เนื่องจากมีสื่ออื่นๆ ที่น่าสนใจมากกว่า เช่น โทรศัพท์ คอมพิวเตอร์ และอีกประการเด็กไม่รักการอ่านหนังสือที่มีประโยชน์ ขาดวิจยรณญาณในการอ่าน มุ่งแต่อ่านหนังสือที่ไม่เหมาะสมกับวัยของเด็ก และจากการวิเคราะห์สภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยในชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนบ้านศรีประชา พบว่า สาเหตุหนึ่งมาจากวิธีการสอนของครู และนักเรียนขาดทักษะการอ่านจับใจความ เนื่องจากครูขาดเทคนิคการสอนใหม่ๆ เด็กเบื่อการเรียนกับการจัดกิจกรรมซ้ำๆ ของครู ครูไม่ใช้สื่อการสอนหรือไม่จัดกิจกรรมที่ทำให้ทายความสามารถด้านการอ่านให้กับนักเรียนไม่มีการกระตุ้นให้นักเรียนได้คิดและแสดงความคิดเห็นจากการอ่าน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ไม่กระตุ้นให้นักเรียนอยากเรียน กิจกรรมไม่เร้าใจ และสื่อการสอนที่ใช้แต่แบบเรียนภาษาไทยเป็นส่วนใหญ่ ไม่สอดคล้องและกระตุ้นความสนใจของนักเรียน ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะการอ่านจับใจความตกต่ำไม่เป็นไปตามเป้าหมายของหลักสูตร สอดคล้องกับ Sangthong (2001, p.55) กล่าวว่า การแก้ปัญหาการอ่านจับใจความนั้นครูจำเป็นต้องจัดกระบวนการเรียนการสอนให้นักเรียนเกิดทักษะการอ่าน เพื่อให้ผู้อ่านสามารถจับใจความของเรื่องที่อ่านสามารถรับรู้ความคิดหรือความมุ่งหมายของผู้เขียน ซึ่งหากปฏิบัติได้ก็จะบรรลุถึงเป้าหมายของการอ่าน และสอดคล้องกับแนวคิดของ Hatkoontod (2009, p.3) ที่กล่าวว่า ทักษะการอ่านจับใจความเป็นทักษะพื้นฐานที่สำคัญในการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระ ถ้านักเรียนมีปัญหาด้านการอ่าน ก็จะทำให้ครูลำบากในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้านอื่นๆ ไปด้วย จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ครูผู้สอนจะต้องคิดค้น แสวงหาเทคนิคการสอนและสื่อการสอนต่างๆ ที่จะทำให้นักเรียนประสบผลสำเร็จด้านการอ่าน ครูควรจัดทำสื่อการสอนที่หลากหลายรูปแบบเพื่อเลือกใช้ให้เหมาะสมกับนักเรียนและสภาพสังคมในปัจจุบัน อันจะส่งผลให้นักเรียนได้เรียนรู้ได้ดีขึ้น

จากสภาพปัญหาการอ่านจับใจความและจากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาและสร้างแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดระยอง เพื่อใช้แก้ปัญหาด้านการอ่านจับใจความ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลของนักเรียน เป็นการ จัดสภาพการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้การอ่านจับใจความจากสื่อต่างๆ ทำให้นักเรียนได้เรียนรู้เนื้อหาไปทีละน้อย การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกเป็นสื่อ เป็นวิธีการสอนที่ยึดนักเรียนเป็นสำคัญและใช้วิธีการที่นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมได้เรียนรู้จากการทำแบบฝึกหลายๆ อย่างจะทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ตามความสามารถของตนเองทีละน้อย ซึ่งจะช่วยให้ นักเรียนได้เรียนรู้ได้อย่างสนุกสนาน มีความกระตือรือร้น ไม่เบื่อหน่าย

ในกิจกรรมการเรียนรู้ ดังที่ Sunthornprasert (2001, p.49) ได้กล่าวไว้ว่า แบบฝึกมีความสำคัญไม่น้อยในการที่จะช่วยเสริมสร้างทักษะให้กับผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้และเข้าใจได้เร็วขึ้น ชัดเจนขึ้น กว้างขวางขึ้น ทำให้การสอนของครูและการเรียนของนักเรียนประสบความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ เช่นเดียวกับ Kaewprateep (2008, p.16) มีความเห็นว่า แบบฝึกมีความจำเป็นและมีความสำคัญต่อการเรียนการสอนเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งครูจะต้องให้นักเรียนได้มีการฝึกหลังจากที่นักเรียนได้เรียนเนื้อหาในแบบเรียนไปแล้ว เพื่อให้มีความรู้กว้างขวางยิ่งขึ้น ทั้งนี้แบบฝึกที่ดีที่ครูใช้ควรเป็นแบบฝึกที่ครูสร้างขึ้นเองเพราะครูเป็นผู้ที่อยู่ใกล้ชิดกับนักเรียนย่อมจะรับรู้ปัญหาในการเรียนของนักเรียนซึ่งเรากล่าวว่าแบบฝึกนั้นเป็นอุปกรณ์ในการเรียนการสอนอย่างหนึ่งที่ครูสามารถจะผลิตขึ้นมาใช้ได้เองเพื่อพัฒนาการเรียนของนักเรียนให้ดียิ่งขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดของ Baisukhan (2008, p.33) กล่าวว่า แบบฝึกทักษะเป็นสื่อการเรียนการสอนที่ครูสร้างขึ้นเพื่อใช้ฝึกทักษะผู้เรียนหลังจากเรียนจบเนื้อหาให้เกิดความรู้ความเข้าใจจนเกิดทักษะสูงสุด โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาความสามารถของผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยพิจารณาแล้วว่าการสร้างแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทย ตามเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงสนใจที่จะศึกษาและพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทย ว่ามีผลต่อการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียนหรือไม่ อย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 อำเภอเขาชะเมา จังหวัดระยอง ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 อำเภอเขาชะเมา จังหวัดระยอง

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
 - 1.1 ประชากร คือ นักเรียนในโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายเขาชะเมา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 14 โรงเรียน จำนวน 299 คน
 - 1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านศรีประชา กลุ่มเครือข่ายเขาชะเมา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2 ปีการศึกษา 2557 ภาคเรียนที่ 2 จำนวนนักเรียน 24 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เพราะมี 1 ห้องเรียน
2. เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย คือ เนื้อหาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 อำเภอเขาชะเมา จังหวัดระยอง เป็นบทอ่านร้อยแก้วตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระการเรียนรู้ที่ 1 การอ่านสาระที่ 5 วรรณคดี และวรรณกรรม โดยแยกเป็น 5 แบบฝึก คือ 1) การอ่านนิทาน 2) การอ่านเรื่องสั้น 3) การอ่านเพลง 4) การอ่านสารคดี 5) การอ่านข่าว
3. ระยะเวลาในการการวิจัย คือ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 ใช้เวลา 5 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 วัน วันละ 60 นาที
4. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย
 - 4.1 ตัวแปรต้น คือ การจัดกิจกรรมการสอนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทย
 - 4.2 ตัวแปรตาม คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการอ่านจับใจความ

วิธีดำเนินการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

1.1 แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 อำเภอเขาชะเมา จังหวัดระยอง จำนวน 5 แบบฝึก ประกอบด้วย 1) แบบฝึกการอ่านจับใจความจากนิทาน 2) แบบฝึกการอ่านจับใจความจากเรื่องสั้น 3) แบบฝึกการอ่านจับใจความจากเพลง 4) แบบฝึกการอ่านจับใจความจากสารคดี 5) แบบฝึกการอ่านจับใจความจากข่าว และในแต่ละแบบฝึกยังประกอบไปด้วย ดังนี้ 1) ท้ายบทอ่านมีแบบฝึกย่อยฝึกอ่านจับใจความจากนิทาน เรื่องสั้น เพลง สารคดีและจากข่าว 2) เฉลยแบบฝึกย่อยฝึกอ่านจับใจความจากนิทาน เรื่องสั้น เพลง สารคดีและจากข่าว 3) แบบทดสอบอ่านจับใจความจากนิทาน เรื่องสั้น เพลง สารคดีและจากข่าว 4) เฉลยแบบทดสอบอ่านจับใจความจากนิทาน เรื่องสั้น เพลง สารคดีและจากข่าว และ 5) แผนการจัดการเรียนรู้ของแต่ละแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทย ให้นักเรียนได้เรียนรู้เนื้อหาไปทีละน้อย เรียงลำดับจากง่ายไปหายากมีการแบ่งกลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนอ่อน ปานกลาง และเก่ง โดยยึดนักเรียนเป็นสำคัญ เพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่านจับใจความ เข้าใจเนื้อเรื่องได้ถูกต้อง อันจะนำไปสู่วัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ภาษาไทย

นำแบบฝึกดังกล่าวได้เสนอต่อคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์และผู้ทรงคุณวุฒิ ตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา ความสอดคล้องกับจุดประสงค์ สำนวนภาษาและนำไปทดลองใช้กับนักเรียนเพื่อหาประสิทธิภาพ ผลการหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีค่าประสิทธิภาพ ได้ค่า E_1/E_2 เท่ากับ 81.87/82.33

1.2 แบบทดสอบท้ายแบบฝึก จำนวน 5 แบบฝึกๆ ละ 10 ข้อ รวม 50 ข้อ ใช้ทดสอบนักเรียนเมื่อเรียนจบในแต่ละแบบฝึก

1.3 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 30 ข้อ ใช้ทดสอบนักเรียนหลังเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทย สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 อำเภอเขาชะเมา จังหวัดระยอง คัดเลือกข้อสอบที่ค่าความยากง่าย (P) ที่อยู่ระหว่าง 0.50 ถึง 1.00 และค่าอำนาจจำแนก (r) มีค่าตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไปไว้ โดยคัดข้อที่มีค่าความยากง่าย (P) อยู่ระหว่าง 0.30 ถึง 0.55 ค่าอำนาจจำแนก (r) มีผลค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.45 ถึง 0.78 ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเท่ากับ 0.85

1.4 แผนการจัดการเรียนรู้ประกอบแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

2. ขั้นตอนดำเนินการทดลอง

ผู้วิจัยนำแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ไปดำเนินการทดลองระหว่างวันที่ 12 มกราคม พ.ศ. 2558 ถึงวันที่ 23 มกราคม พ.ศ. 2558 โดยทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 โรงเรียนบ้านศรีประชา อำเภอเขาชะเมา จังหวัดระยอง จำนวน 24 คน ดังนี้

2.1 ผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์และรายละเอียดของการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 อำเภอเขาชะเมา จังหวัดระยอง และให้นักเรียนใช้แบบฝึกตามลำดับขั้นตอน

2.2 ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลองโดยผู้วิจัยดำเนินการฝึกทักษะการอ่านจับใจความประกอบแผนการจัดการเรียนรู้และควบคุมชั้นเรียนเองในชั่วโมงเรียนซ่อมเสริมขณะทดลองครูให้คำแนะนำช่วยเหลือตอบคำถามคำยากเกินระดับชั้นเรียนเพื่อให้นักเรียน เรียนรู้และฝึกทักษะการอ่านจับใจความบรรลุจุดประสงค์

2.3 เมื่อดำเนินการสอนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 อำเภอเขาชะเมา จังหวัดระยอง เสร็จสิ้นแล้วให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดในแต่ละแบบฝึก

2.4 ผู้วิจัยตรวจให้คะแนนการทำแบบทดสอบท้ายแบบฝึก

2.5 เมื่อนักเรียนได้เรียนรู้จบทุกแบบฝึกแล้ว ให้ทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

2.6 นำผลการตรวจแบบทดสอบท้ายแบบฝึกและแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติ

3. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

3.1 วิเคราะห์หาประสิทธิภาพ ของแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทย โดยใช้ค่าร้อยละ

3.2 วิเคราะห์ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทย โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และทดสอบค่าที (t – test)

สรุปผลการวิจัย

1. แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 อำเภอเขาชะเมา จังหวัดระยอง ที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ที่ตั้งไว้ เท่ากับ 82.42/83.19

2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการอ่านจับใจความหลังเรียนสูงกว่าการเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

อภิปรายผล

1. จากผลการวิจัย พบว่า แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 อำเภอเขาชะเมา จังหวัดระยอง มีประสิทธิภาพ 82.42/83.19 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ เนื่องจากเหตุผลดังต่อไปนี้

1.1 ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบฝึกดังกล่าวอย่างเป็นระบบตามหลักเกณฑ์การสร้างมีการวิเคราะห์และกำหนดจุดประสงค์ของการเรียน คัดเลือกเนื้อหาที่สอดคล้องกับจุดประสงค์เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบฝึก เมื่อสร้างเสร็จได้เสนอต่อคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา จุดประสงค์ แล้วนำมาปรับแก้ ต่อจากนั้นนำแบบฝึกที่ปรับแก้เสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของเนื้อหา จุดประสงค์ และปรับแก้ตามคำแนะนำแล้วนำไปทดลองใช้กับนักเรียนเป็นรายบุคคลและรายกลุ่ม เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของภาษา เวลา แล้วนำข้อบกพร่องที่พบไปปรับแก้จนได้แบบฝึกที่มีคุณภาพสามารถนำไปทดลองใช้กับนักเรียนเพื่อหาประสิทธิภาพของแบบฝึก

1.2 ลักษณะของแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 อำเภอเขาชะเมา จังหวัดระยอง ที่สร้างขึ้นมามีจุดเน้นที่ต้องการฝึกทักษะการอ่านบทอ่านในลักษณะต่างๆ กัน โดยแยกเป็น 5 แบบฝึก ดังนี้

1.2.1 แบบฝึกที่ 1 แบบฝึกการอ่านจับใจความจากนิทาน เป็นแบบฝึกที่มุ่งให้นักเรียนได้อ่านอย่างสนุกสนานไปกับนิทานที่มีตัวละครที่เป็นสัตว์ คน และสิ่งต่างๆ เนื้อเรื่องเป็นนิทานที่นักเรียนเคยอ่านมาบ้างหรือเคยมีผู้เล่าให้ฟัง การจัดกิจกรรมจะเรียงลำดับจากง่ายไปหายาก โดยมีจุดประสงค์ให้นักเรียน อ่านคำและบอกความหมายของคำหรือข้อความจากนิทานที่อ่านได้ ลำดับเหตุการณ์ คาดคะเนเหตุการณ์หรือการกระทำจาก

นิทานที่อ่านได้ สรุปสาระสำคัญจากนิทานที่อ่านได้ ตอบคำถามเชิงเหตุผลจากนิทานที่อ่านได้และสรุปข้อคิดจากนิทานที่อ่านได้ ทำให้นักเรียนเกิดความสนใจ มีความกระตือรือร้นที่จะอ่านบทอ่านจากนิทานในแบบฝึกแล้วทำกิจกรรมต่างๆ อย่างสนุกสนาน จึงส่งผลให้นักเรียนทำแบบทดสอบท้ายแบบฝึกผ่านเกณฑ์คิดเป็นร้อยละ 81.25

1.2.2 แบบฝึกที่ 2 แบบฝึกการอ่านจับใจความจากเรื่องสั้น เป็นแบบฝึกที่มุ่งให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการอ่านจับใจความจากเรื่องราวลื่นๆ ที่เป็นเรื่องใกล้ตัวของนักเรียน ซึ่งนักเรียนอาจได้ยินเรื่องราวดังกล่าวในบทเรียนหรือจากคุณครู พ่อแม่ ผู้ปกครองเล่าให้ฟังมาบ้างแล้ว และเรื่องสั้นนั้นเน้นความน่าสนใจ และสนุกสนาน มีภาพประกอบที่เหมาะสมสวยงาม อีกทั้งมีกิจกรรมที่ทำให้นักเรียนได้ฝึกใช้ความคิดจากการอ่าน ทำให้นักเรียนสามารถอ่านจับใจความสำคัญของเรื่องสั้นต่างๆ ได้ดีขึ้น จึงส่งผลให้นักเรียนทำแบบทดสอบท้ายแบบฝึกผ่านเกณฑ์คิดเป็นร้อยละ 80.83

1.2.3 แบบฝึกที่ 3 แบบฝึกการอ่านจับใจความจากเพลง เป็นแบบฝึกที่มุ่งให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการอ่านจับใจความจากเพลงง่ายๆ เป็นเพลงที่ฟังง่ายๆ ไม่ยากเกินความสามารถของนักเรียน มีเนื้อหาที่น่าสนใจติดตามมีทั้งเพลงที่นักเรียนร้องในบทเรียน เพลงไทยลูกทุ่ง และเพลงที่ได้รับความนิยมทั่วไป ซึ่งเนื้อหาของเพลงจะกล่าวถึงเรื่องราวที่ใกล้ตัวนักเรียน สนุกสนาน น่าติดตาม ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็ว ทราบรายละเอียดและจับใจความสำคัญได้เร็วขึ้นและทำกิจกรรมได้อย่างถูกต้อง จึงส่งผลให้นักเรียนทำแบบทดสอบท้ายแบบฝึกผ่านเกณฑ์คิดเป็นร้อยละ 83.33

1.2.4 แบบฝึกที่ 4 แบบฝึกการอ่านจับใจความจากสารคดี เป็นแบบฝึกที่มุ่งให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการอ่านจับใจความจากเรื่องราวของสารคดีต่างๆ ที่มีเนื้อหาน่าสนใจ สนุกสนานเป็นเรื่องที่อยู่ใกล้ตัวนักเรียน นอกจากนี้เนื้อหายังมีรูปภาพประกอบอย่างชัดเจน บทเรียนเรียงลำดับจากง่ายไปหายากและมีกิจกรรมที่ทำให้นักเรียนได้ทดลองความสามารถในการตอบคำถามจากการอ่านสารคดีนั้นๆ ที่หลากหลาย ทำให้นักเรียนทำกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวกับการอ่านจับใจความสำคัญได้เร็วขึ้น จึงส่งผลให้นักเรียนทำแบบทดสอบท้ายแบบฝึกผ่านเกณฑ์คิดเป็นร้อยละ 84.17

1.2.5 แบบฝึกที่ 5 แบบฝึกการอ่านจับใจความจากข่าว เป็นแบบฝึกที่มุ่งให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการอ่านจับใจความจากข่าวต่างๆ ที่มีเนื้อหาน่าสนใจ เป็นเรื่องที่นักเรียนเคยได้ยินหรือได้ฟังบ่อยๆ จากการรับชมข่าวในโทรทัศน์หรือตามหนังสือพิมพ์ต่างๆ อีกทั้งมีกิจกรรมที่ทำให้นักเรียนได้ทดลองความสามารถในการตอบคำถามจากการอ่านข่าวนั้นๆ ทำให้นักเรียนทราบรายละเอียดและจับใจความสำคัญได้เร็วขึ้น จึงส่งผลให้นักเรียนทำแบบทดสอบท้ายแบบฝึกผ่านเกณฑ์คิดเป็นร้อยละ 82.50

สรุปได้ว่า การสอนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 อำเภอเขาชะเมา จังหวัดระยอง มีประสิทธิภาพ 82.42/83.19 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด อาจเนื่องมาจากแบบฝึกมีกระบวนการสร้างที่ดี ผ่านการตรวจสอบคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญแล้วว่า มีความสอดคล้องเหมาะสมกับผู้เรียน มีการลำดับเนื้อหาจากเรื่องที่ยากใกล้ตัว ไปหาเรื่องที่ยากไกลตัว และมีภาพตัวอย่างที่มีสีสัน สวยงาม สะดุดตา น่าสนใจ ทำทลายให้เด็กอยากเรียนรู้ซึ่งสอดคล้องกับ Kaewprateep (2008, p.16) มีความเห็นว่าแบบฝึกทักษะมีความจำเป็นและความสำคัญต่อการเรียนการสอนเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งครูจะต้องให้นักเรียนได้มีการฝึกหลังจากที่นักเรียนได้เรียนเนื้อหาในแบบเรียนไปแล้ว เพื่อให้มีความรู้กว้างขวางยิ่งขึ้น ทั้งนี้แบบฝึกหัดที่ครูใช้ควรเป็นแบบฝึกที่ครูสร้างขึ้นเองเพราะครูเป็นผู้ที่อยู่ใกล้ชิดกับนักเรียนย่อมจะรับรู้ปัญหาในการเรียนของนักเรียนซึ่งเราถือว่าแบบฝึกนั้นเป็นอุปกรณ์ ในการเรียนการสอนอย่างหนึ่งที่ครูสามารถจะผลิตขึ้นมาใช้ได้เองเพื่อพัฒนาการเขียนของนักเรียน ให้ดียิ่งขึ้นซึ่งสอดคล้องกับ Ariyasuksakun (2008) ที่ได้ศึกษาการพัฒนาแบบฝึกอ่านจับใจความภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 พบว่า ผลการพัฒนามีประสิทธิภาพ

90.67/93.33 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานอีกทั้งยังสอดคล้องกับ Mekarun (2000) ที่ได้สร้างชุดฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยเพื่อการเข้าใจความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า การสอนนักเรียนโดยใช้ชุดฝึกการอ่านภาษาไทยเพื่อการเข้าใจความจะทำให้ นักเรียนเกิดความชำนาญในการอ่านและเข้าใจเรื่องที่อ่านได้ดี และ ยังสอดคล้องกับ Nuamthong (2000, p.69) ได้พัฒนาแบบฝึกทักษะภาษาไทยการเขียนสะกดคำพื้นฐานในแบบเรียนภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 93.71/82.13 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นนอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ Krasathong (1998) ทำการวิจัยเรื่องสร้างชุดการสอนฝึกทำแผนภาพโครงเรื่องจากบทอ่านภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัย พบว่า ชุดการสอนที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 86.02/87.10 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ที่ตั้งไว้

2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 อำเภอเขาชะเมา จังหวัดระยอง มีระดับคะแนนสูงกว่าก่อนการได้รับการเรียน เนื่องจากเหตุผลดังต่อไปนี้

2.1 รูปแบบของการจัดกิจกรรมในแบบฝึกทั้ง 5 แบบฝึก มีลำดับขั้นตอนที่กระตุ้นให้นักเรียนได้พัฒนาความคิดและทำความเข้าใจในเรื่องที่เรียนด้วยตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Luksanasiri and Imsamran (1999, pp.42-43) ที่ได้กล่าวถึงองค์ประกอบสำคัญที่จะทำให้ผู้อ่านสามารถจับใจความได้อย่างมีประสิทธิภาพ คือ ประสพการณ์ของผู้อ่าน นอกจากนั้นบทอ่านที่เลือกนำมาให้นักเรียนได้ศึกษาเป็นเรื่องราวที่มีการเรียบเรียงภาษาที่เข้าใจง่ายและมีองค์ประกอบเรื่องที่นำเสนอให้นักเรียนจึงสามารถหาคะแนนแบบทดสอบได้ดีขึ้นตามลำดับสอดคล้องกับ Bumrerraj (2002, p.116) ที่กล่าวว่า เด็กวัยนี้มีความอยากรู้อยากเห็นสนใจในชีวิตจริงมากขึ้น เด็กจึงชอบหนังสือนิทาน นิยาย สารคดี บทความสั้นๆ ที่ให้ความรู้ สอดคล้องกับ Yokin (2007, p.67) ที่ทำการวิจัยเรื่องผลการสอนอ่านเป็นคำที่มีต่อความสามารถในการอ่านของนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 พบว่า นักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่านที่ได้รับการสอนอ่านเป็นคำมีความสามารถในการอ่านหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนที่ระดับนัยสำคัญ .05

2.2 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 อำเภอเขาชะเมา จังหวัดระยอง มีการจัดกิจกรรมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ทำให้นักเรียนเกิดความสนใจ มีความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรม ซึ่งกิจกรรมส่วนใหญ่เป็นกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมผู้เรียนให้มีทักษะการอ่านจับใจความได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ Mansettawit (2002, p.97) ที่กล่าวว่าหลักสำคัญในการอ่านจับใจความคือต้องได้อ่านในสิ่งที่ตนชอบย่อมเกิดความพึงพอใจ จะช่วยให้การจัดกิจกรรมการเรียนประสบผลสำเร็จแล้วจะสามารถพัฒนาการอ่านไปโดยไม่หยุดชะงัก

ด้วยเหตุผลดังกล่าว สรุปได้ว่า การใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 ครูผู้สอนต้องเตรียมตัวให้พร้อมโดยศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับการใช้แบบฝึกอย่างชัดเจน เพื่อให้การปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียนเป็นไปตามลำดับขั้นตอนและบรรลุจุดประสงค์ตามที่กำหนดไว้

1.2 ในขณะที่นักเรียนฝึกอ่านจับใจความ ครูผู้สอนควรสังเกตนักเรียนว่าอ่านได้คล่อง อ่านถูกต้องหรือไม่ เพราะนักเรียนบางคนอาจมีปัญหาในการอ่าน หรือมีคำบางคำที่ยากเกินในระดับชั้นครูควรชี้แนะและให้

ความช่วยเหลือเป็นพิเศษ ตลอดจนให้คำปรึกษาและกำลังใจตลอดระยะเวลาในการเรียน แต่ถ้านักเรียนที่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ ควรปล่อยให้เด็กฝึกด้วยตนเอง เพื่อปลูกฝังให้รู้จักการเรียนรู้

1.3 ครูผู้สอนควรหาบทอ่านประเภทต่างๆ มาให้นักเรียนได้ฝึกทักษะในการอ่านจับใจความเพิ่มเติม อย่างหลากหลาย

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย

2.1 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการอ่านจับใจความภาษาไทยของนักเรียนที่เรียนโดยแบบฝึกการอ่านจับใจความกับการสอนโดยใช้สื่อประเภทอื่นๆ เช่น ชุดกิจกรรม หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-BOOK) เป็นต้น

2.2 ควรมีการส่งเสริมสนับสนุนให้ครูผู้สอนภาษาไทยสร้างแบบฝึกการอ่านจับใจความภาษาไทยในระดับชั้นอื่นๆ

References

- Ariyasuksakun, N. (2008). *The development of Thai reading comprehension exercises for Prathom sukka two students*. (Master thesis, Burapha university). (in Thai)
- Baisukhan, A. (2008). *Using exercises to develop thinking skills of preschool students*. (Master thesis, Chiangmai University). (in Thai)
- Bansripracha School. (2013). *The effect of reading assessment for Prathomsuka three*. Rayong: Bansripracha school. (in Thai)
- Bumrerraj, N. (2002). *Teaching Reading*. Chonburi: Burapha University. (in Thai)
- Chantet, W. (2006). *A development of self-learning package on reading for main idea for Matthayomsuksa one at Sappawutwittaya School*. (Master thesis, Srinakhariniront University). (in Thai)
- Department of Curriculum and Instruction Development. (2003). *Learning Area Management for Thai Learning Area*. Bangkok: Ministry of Education. (in Thai)
- Hatkoontod, W. (2009). *The study of the effect of using cartoon pop up lesson for development Thai comprehension reading for Prathomsuksa three*. (Master thesis, Nakhonratchaima Rajabhat University). (in Thai)
- Her Royal Highness Princes Maha Chakri Sirindhorn. (1987). *Bhraphep tells the problem of Thai usage*. *Thairath*, 9. (in Thai)
- Kaenjanhom, P. (2007). *Development of Thai reading comprehension practical package for Matthayomsuksa one students*. (Master thesis, Chiangmai Rajabhat University). (in Thai)
- Kaewprateep, N. (2008). *Construction of writing words with irregular final consonants exercises for Prathomsuksa three students*. (Master thesis, Chiangmai University). (in Thai)
- Khuhapinant, C. (1999). *Reading Techniques*. Bangkok: Sinrapabannakarn. (in Thai)
- Krasathong, S. (1998). *A Package for the practice of Story mapping form Thai reading materials for Prathomsuksa four students*. (Master thesis, Burapha university). (in Thai)

- Luksanasiri, J. and Imsamran, B. (1999). *Thai Usage*. Bangkok: P. Press. (in Thai)
- Mansettawit, S. (2002). *Teaching Thai reading* (7th ed.). Bangkok: Thatwattanapanich. (in Thai)
- Mekarun, P. (2000). *Packayes for practice of Thai reading comprehension skill for Prathomsuksa six students*. (Master thesis, Burapha university. (in Thai)
- Ministry of Education. (2008). *The basic education core curriculum B.E. 2551 (A.D. 2005)*. Bangkok. (in Thai)
- Nuamthong, P. (2000). *The development of spelling drills of basic Thai vocabulary for grade one primary students*. (Master thesis, Naresuan University). (in Thai)
- Rayong Primary Education Service Area Office two. (2013). *The effect of assessment achievement for Prathomsuksa three students*. Rayong: Rayong Primary Educational Service Area Office two. (in Thai)
- Sangthong, A. (2001). Teaching reading comprehension by using questioning the author strategy. *Academic Journal*, 4(9), 55. (in Thai)
- Seemahasarn, A., et al. (2003). *Thai master standard for Prathomsuksa four to six*. Bangkok: Aksorncharoenthat. (in Thai)
- Singwee, P. (2008). *The effects of cooperative learning of Thai learning area for ability reading development of comprehensive using C I R C techniques for Prathomsuksa three students at Watdonkaitia School, Petchaburi Primary Education Service Area office one*. (Master thesis, Petchburi Rajabhat University). (in Thai)
- Somprayoon, W. (2001). Teaching Thai in elementary level. *Journal*, 4 (11), 55. (in Thai)
- Sunthornprasert, S. (2001). *Learning reform document under national education, creating exercises and education innovation Book two*. (Development common law Club). (in Thai)
- The office for National Education Standards and Quality Assessment. (2012). *The third external quality assessment report (B.E. 2554 – 2558) basic education level Bansripracha School Chamkho Sub – district; Rayong*. Bangkok: The Office of National Education Standard and Quality Assessment. (in Thai)
- Tisorn, P. (2000). Reading is useful, let's love reading. *Academic 3*, (7 July), 11. (in Thai)
- Worahan, S. (2004). *Reading and writing Thai*. Nakhonratchasima. Humanities and social sciences, Nakhonratchaima Rajabhat University). (in Thai)
- Yenprasert, p. (2005). *Developing Thai reading comprehension exercises using Thai local media of Nonthaburi Province for Prathomsuksa three students*. (Master thesis, Pranakhon Rajabhat university. (in Thai)
- Yokin, C. (2007). *The effect of sight word approach or reading ability of Prathomsuksa three with learning disability*. (Master thesis, Khon Kaen University). (in Thai)